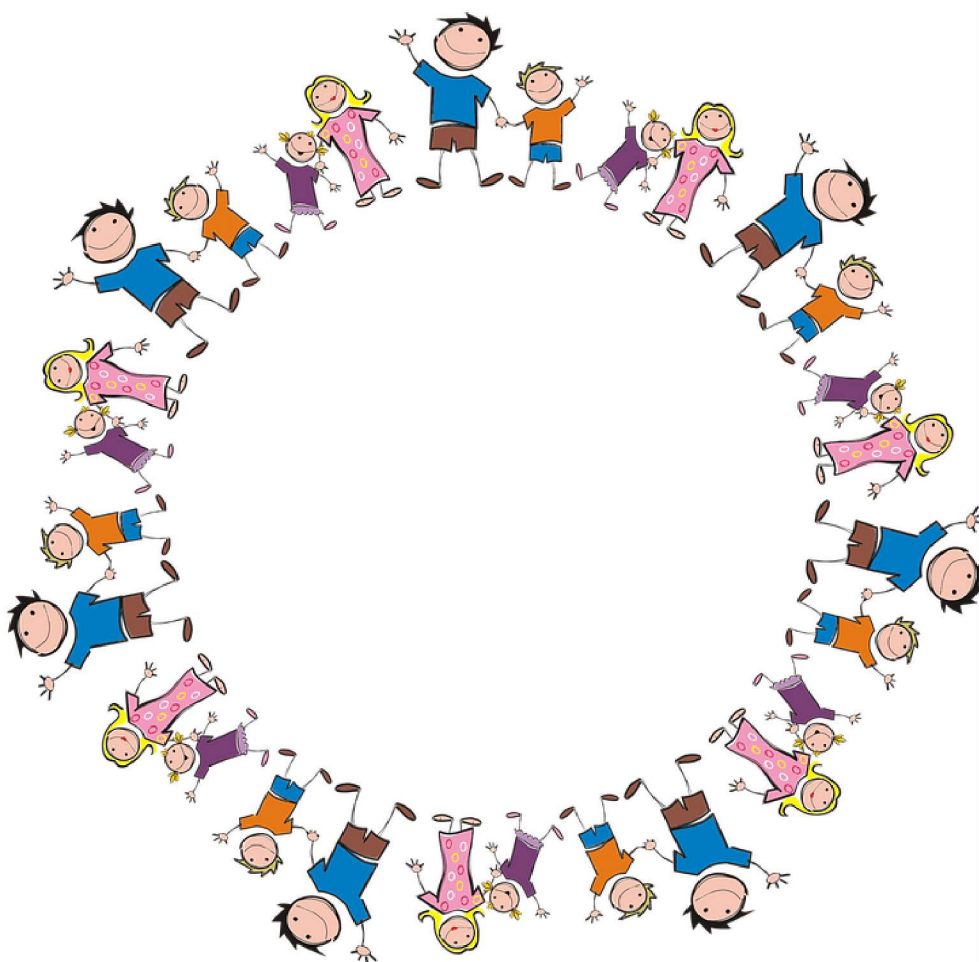

BARNEVERNSTENESTA

SAMNANGER

TILSTANDSRAPPOR
T 2022

Edith Oma
Konstituert barnevernsleiar

Innhold

Samandrag.....	2
Om barnevernstenesta.....	2
Barnevernet har ny reform frå 2022 og får ny lov frå 2023	2
Overordna prinsipp i det barnevernsfaglege arbeidet	3
Barnevernstenesta sitt ansvar	3
Barnevernet si plikt til å gripa inn.....	4
Saksgangen i barnevernssaker	4
Tal frå 2022.....	5
Meldingar og undersøkingar	5
Fosterheim og beredskapsheim	6
Ettervern.....	6
Kvalitet og fristbrot.....	6
Økonomi	7
Innleigde konsulentar	7
Juridiske bistand og tolketenester.....	7
Fosterheimar	7
Samarbeid med andre	7
Førebyggjande arbeid.....	8
Utfordringsbilde	8
Innsatsområde og tiltak.....	8
Varsel og avvik.....	9

Samandrag

Barnevernstenesta hadde få meldingar første kvartal 2022. Gjennom sommarmånadene kom det fleire meldingar.

Det var berre i ein kort periode på nokre veker i april og mai 2022 at alle stillingsheimlane i barnevernstenesta var fylt opp.

Konsulent og barnevernsleiar som starta i 2021 sa opp stillingane sine hausten 2022. Ny konsulent er tilsett frå januar 2023. Den andre konsulentstillinga og barnevernsleiar/einingsleiar livsmeistring er utlyste, og det er venta tilsetting tidleg februar 2023.

Det har vore innleigd konsulentar frå Dedicare og Crux stort sett heile året, i alt frå 1–2 årsverk.

Om barnevernstenesta

Barnevernstenesta vår har stillingsheimlar som tilseier to konsulentstillingar og ein barnevernsleiar. Barnevernsleiar er i tillegg einingsleiar for *livsmeistring* (barnevern, PPT og NAV).

Rapporteringar til SSB viser at 0,9 % av innbyggjarane i ein kommune har undersøkings- eller behov for hjelpetiltak frå kommunalt barnevern til ei kvar tid. Med Samnanger kommune sitt innbyggjartal vil dette innebære ein stad mellom 22 og 23 barn.

Fagorganisasjonen FO har ei anbefaling om at ein konsulent ikkje bør ha meir enn 15 barn/saker. Samnanger kommune ligg ved utgangen av 2022 på 19 barn/saker. Desse skal fordelast på dei tilsette.

Barnevernet har ny reform frå 2022 og får ny lov frå 2023

Barnevernsreforma tilseier at barnevernet no får meir ansvar på barnevernsområdet. Reforma skal bidra til å styrka arbeidet med førebygging og tidleg innsats.

Den nye barnevernslova skal bidra til auka vekt på førebyggjande arbeid og tidleg innsats, medverke til betre barnevernsfagleg arbeid og styrkje rettstryggleiken for barn og foreldre som får hjelp frå barnevernet. Lova set behova til barna i sentrum, og legg til rette for å byggje på ressursane rundt barnet.

Den nye lova stiller tydelege krav til dokumentasjon av faglege vurderingar og plan for arbeidet.

Overordna prinsipp i det barnevernsfaglege arbeidet

Barnets beste: alle tiltak som vert sett i verk skal vere til barnets beste.

Det biologiske prinsippet: barn bør som hovudregel vekse opp med sine biologiske foreldre, også der det er manglar ved den daglege omsorga.

Minste inngreps prinsipp: barnevernstenesta skal alltid forsøke eller vurdere dei mildaste inngripande tiltaka fyrst. Undersøking skal ikkje gjerast meir omfattande enn det føremålet (meldinga) tilseier.

Barnevernstenesta har ansvar for å sikre barn og unge trygge og gode oppvekstvilkår, og dei skal gje barna nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barnevernstenesta sitt mandat er nærare omtala i barnevernslova § 1-1.

§ 1-1 Lovens formål

Loven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.

Barnevernstenesta sitt ansvar

Barnevernstenesta har ansvar for

- det førebyggjande arbeidet
- utgreie saker og gjennomføra ei undersøking
- hjelpetiltak i heimen
- plassering av barn utanfor heimen skjer enten ved at kommunen sjølv treff vedtak (frivillige tiltak), eller ved at kommunen fremmar sak for fylkesnemnda (tvangstiltak)
- oppfølging av barn plassert utanfor heimen
- godkjenning av fosterheim

I nokre særleg alvorlege tilfelle er derimot hjelpetiltak i heimen ikkje godt nok for å ivareta tryggleiken til barnet. Barnevernstenesta har ansvar for å gripa inn der hjelpetiltak ikkje er tilstrekkeleg til å ivareta behovet til barnet. I så fall kan det vera nødvendig å plassera barnet utanfor heimen i ein kortare eller lengre periode. Dette kan skje med eller utan samtykket til foreldra. Dersom eit barn skal plasserast utanfor heimen utan samtykket til foreldra, må det treffast vedtak om dette i fylkesnemnda etter framlegg frå kommunen.

Barnevernet si plikt til å gripa inn

Barnevernet har plikt til å gripa inn når

- barnet på grunn av forholda i heimen eller av andre grunnar har eit særleg behov for eit hjelpetiltak
- det er alvorlege manglar ved den daglege omsorga som barnet får, eller alvorlege manglar ved den personlege kontakten og tryggleiken som barnet treng etter alderen og utviklinga si
- foreldra ikkje sørger for at eit sjukt, eller funksjonshemma eller spesielt hjelpetrengande barn får dekkja det særlege behovet sitt for behandling og opplæring
- barnet blir mishandla eller utsett for andre alvorlege overgrep i heimen
- det er overvegande sannsynlegheit for at helse eller utviklinga til barnet kan bli alvorleg skadd fordi foreldra er ute av stand til å ta tilstrekkeleg ansvar for barnet
- barnet har alvorlege åtferdsvanskar som t.d. viser seg i vedvarande eller gjentatt kriminalitet eller i vedvarande misbruk av rusmiddel eller på annan måte.

Saksgangen i barnevernssaker

Melding: barnevernstenesta har ei veker frist på å vurdere om meldinga skal leggjast vekk eller undersøkast. Melding kan koma frå familien sjølv, andre privatpersonar, offentlege instansar som skule, barnehage, spesialisthelsetenesta og politi med fleire. Meldinga kan også vera ein søknad om hjelp. Barnevernstenesta skal vurdere om dei skal gå vidare og undersøka det som meldinga eller søknaden omhandlar.

Undersøking: barnevernstenesta har ein frist på 3 månader til å undersøke saka og konkludere med om det ligg føre grunnlag for tiltak eller om saka skal leggjast vekk. Ved særskilt behov kan undersøkinga utvidast til 6 månader (her må ein fatte skriftleg vedtak og sende til statsforvaltaren i rapportering). Barnevernstenesta er her i dialog med barn og føresette. For vidare innhenting av informasjon må barn over 15 år eller føresett til barn under 15 år skriva under på at barnevernstenesta kan innhenta informasjon frå andre instansar som kjenner barnet.

Tiltaksfase: tiltaka som er sett i verk skal evaluerast fire gonger i året. Evalueringa gir grunnlag for å vurdere om tiltak skal avsluttast eller endrast. Tiltak kan til dømes vere rettleiing i heimen, frikjøp av føresett frå jobb for å følge barnet betre opp, avlastning, plassering i beredskapsheim eller forsterheim.

Alle barn som er plasserte skal ha

- ein tilsynsførar i den kommunen dei bur. Tilsynet er fire gonger i året og blir rapportert til den kommunen som har omsorgen for barnet.
- tilsyn av barnevernstenesta fire gonger i året (to gonger i året ved ettervern)

I beredskapsheim eller fosterheim kan ein ha tiltak som til dømes rettleiing og avlasting.

Barnevernstenesta jobbar i all hovudsak med frivillige hjelpetiltak på grunnlag av enkeltvedtak. Dersom frivillige hjelpetiltak ikkje kan gi barnet god nok omsorg må barnevernstenesta fremje sak for fylkesnemnda om omsorgsovertaking. Det er fylkesnemnda som behandlar og avgjer alle saker som omhandlar tvang. Frå og med 2023 endrar fylkesnemnda namn til barneverns- og helsenemnda.

Frå barnet er 15 år har det eigne partsrettar. Dette betyr mellom anna at dei må samtykke til hjelpetiltak, samt at dei har ein sjølvstendig klagerett.

Tal frå 2022

Status januar – juli 2022:

- 20 nye meldingar på 9 barn (fleire av desse meldingane gjeld barn som allereie er under undersøking eller hjelpetiltak)
 - Av desse 9 undersøkingane vart 3 avslutta utan tiltak i denne perioden
 - 6 undersøkingar gjekk vidare til andre halvdel av året
- 6 barn med hjelpetiltak i familien, 12 plasserte barn herunder 4 hjelpetiltak og 5 ettervern (dei fleste gamle)

Status juli – desember 2022:

- 7 nye meldingar, 3 av desse vart henlagt og 4 gjekk vidare til undersøking
- Av undersøkingane som var med frå fyrste halvår og nye meldingar vart:
 - 6 undersøkingar henlagt og 5 gjekk til tiltak
 - 3 undersøkingar utvida til 6 md. undersøkingstid
 - 6 av meldingane vart ikkje handsama innanfor fristen og vert såleis regna som fristbrot.

Meldingar og undersøkingar

Det var 2 undersøkingar som var påbegynt i slutten av 2021 og som gjekk over i tiltak i 2022. Tenesta fekk inn 27 meldingar i 2022:

- 10 meldingar omhandla barn som var under undersøking/tiltak og vart handtert inn i den saka.
- 3 meldingar vart henlagt
- 8 meldingar gjekk til undersøking og vart henlagt
- 6 meldingar gjekk til undersøking og vidare til hjelpetiltak

Fosterheim og beredskapsheim

Alle omsorgsplasserte barn bur i fosterheim eller beredskapsheim. For fire av barna vert statleg fosterheim/beredskapsheim nytta. Dette er eit forsterka tiltak med frikjøp av omsorgspersonar på full tid, og som medfører ein annan og høgare kostnad for kommunane frå i 2022 (ref. barnevernsreforma/oppvekstreforma, kap. 7). Alle våre omsorgsplasserte barn har omsorgsplan og har fått dei lovpålagte oppfølgingsbesøka.

Samnanger hadde ved inngangen til 2022 10 plasserte barn. Talet har variert mellom 10 og 12 barn i 2022 og talet per 1. januar 2023 er 10 barn.

Ettervern

Barnevernstenesta skal tilby barn med barnevernstiltak fram til dei fyller 18 år tilbod om ettervern fram til dei fyller 25 år. Tiltak om ettervern er frivillig. Målet med ettervern er å hjelpa den unge til å meistre overgangen frå eit liv med oppfølging frå barnevernstenesta eller omsorgstiltak, til eit meir sjølvstendig liv.

Det er 3 barn mellom 18 og 25 år som bur i fosterheim etter barnevernloven § 4-4, 6. ledd. To av desse bur i statleg fosterheim. Statleg fosterheim kan nyttast til ungdommen fyller 20 år. Det er låg terskel for å få ettervernstiltak gjennom barnevernstenesta.

Samnanger kommune har 4 barn/unge som har ettervern.

Kvalitet og fristbrot

Tal frå BUFDIR viser at me leverer god kvalitet, men det har vore avvik i tenesta med fristbrot:

- Alle meldingar har blitt handterte innanfor frist.
- Det har vore fristbrot i 7 undersøkingar (4 til henlegging og 3 til tiltak)
 - Undersøkingstida har vorte utvida på 5 barn, frå 3 til 6 månadar. I 3 av sakene er det fatta vedtak om utviding, men på 2 av sakene er det ikkje fatta vedtak. I desse sakene vil kommunen få avvik.
- To barn fekk evaluert tiltaksplanen sin *etter* at fristen var gått ut.
- Ëit fosterborn fekk oppfølgingsbesøk *etter* at frist på 3 mnd. var overstige.

Økonomi

Det var budsjettert med 92 500 kr i utgifter til barnevernsutvalet i 2022. Utgiftene vart om lag 100 000 kr.

Barnevernet har hatt eit meirforbruk i forhold til budsjett 2022 på om lag 1,1 mnok på drift og om lag 1 mnok på tiltak utanfor familien, totalt om lag 2,3 mnok. Dette skyldast i all hovudsak følgande:

Innleigde konsulentar

Barnevernstenesta har i store delar av året hatt innleigde konsulentar grunna vakanse og sjukefråvær. I 2022 har tenesta brukt om lag 1,4 mnok på innleigde konsulentar

Juridiske bistand og tolketenester

Barnevernstenesta har vore i retten fleire gonger og dette har medført at ein har hatt eit meirforbruk på juridiske tenester. I tillegg nyttar tenesta juridisk bistand knytt til m.a. søksmål/stemming som ikkje kjem fram til rettsforhandlingar. I 2022 har tenesta brukt om lag 200 000 kr på juridisk bistand og om lag 72 000 kr på tolketenester.

Fosterheimar

Med ny barnevernsreform i 2022 har eigendelen for statlege fosterheimar auka frå kr. 37 100,- per md. til kr. 85 000,- per md. Kommunen får ikkje refusjon frå staten på denne auken. Me har ved utgangen av 2022 tre personar som bur i statleg forsterheim etter ny ordning.

Samarbeid med andre

Me har fleire samarbeid som tenesta tek del i:

- Faste møte med tannhelsetenesta.
- Samarbeidstid 1 gong i månaden der psykolog, PPT, BUP, helsesjukepleiar og barnevern tek del.
- Oppvekstforum der alle tenester i kommunen som har med barn tek del.
- Barnevernsutvalet, der aktuelle saker vert drøfta. Fokus er førebyggjande og tenesteutvikling.
- Einingsleiar/barnevernsleiar tek del i einingsleiar møte kvar månad saman med kommunalsjef.
- Einingsleiar/barnevernsleiar (og tilsette) tek del i regionale møte arrangert av Statsforvaltaren i Vestland.

Det er i liten grad samarbeid med andre kommunar, dette er noko me ynskjer å sjå meir på i 2023.

Førebyggande arbeid

Den 1. januar 2022 vart det innført eit krav om at kommunen skal ha ein plan for arbeidet med å førebygge omsorgssvikt og åtferdsproblem. Planen skal vedtakast av kommunestyret. Dette arbeidet er vi noko forseinka med, men i 2023 tek tenesta del i eit prosjekt i regi av Statsforvaltaren som omhandlar utarbeiding av førebyggande planar. Det er ei målsetting å ferdigstille planen til hausten 2023.

Utfordringsbilde

Barnevernstenesta i Samnanger ligg på norm med tal barn. Det har vore periodar med færre og periodar med fleire barn enn forventa utifrå statistikk frå SSB.

Tenesta har hatt utfordringar med å rekruttera til full bemanning. I 2022 har det berre i ein kortare periode – delar av april og mai - vore full bemanning med kommunalt tilsette.

Vurderinga er at 2 konsulentar og èin barnevernsleiar er rett dimensjonert bemanning. Ved travlare periodar må stundom innleigd konsulent avhjelpa med sakshandsaminga.

Det er avgrensingar på kva ein innleigd konsulent kan gjera ifølgje barnevernslova. Ein innleigd konsulent kan ikkje fatta vedtak. Dette inneber at vedkommande *ikkje* kan ha ansvar for eit barn/ei sak aleine.

Innsatsområde og tiltak

1. Barnevernstenesta ynskjer ei stabil og god bemanning.

Tiltak:

- rekruttera barnevernsleiar
- rekruttera barnevernskonsulent

2. Barnevernstenesta og kommunen må fokusere på førebyggande arbeid jf. barnevernsreform og ny barnevernslov 2023.

Tiltak:

- ferdigstilla plan for førebyggande arbeid
- implementera planen i tenestene
- identifisere og utgreie nye moglegheiter knytt til relativ fattigdom, og knyte dette opp mot førebyggande barnevern. Dette inneber m.a. tettare og meir målretta førebyggande innsats i øvrige tenester (skule, barnehage, helsestasjon...)

3. Nye lovkrav til dokumentasjon, effektiv drift:

Tiltak:

- utarbeide gode malar og rutinar for barnevernstenesta
- sikre god og oppdatert internkontroll i tenesta

4. Sikre gode arbeidstilhøve for tilsette

Tiltak:

- ferdigstille sikker tilkomstkontroll for alle tenestene på kommunehuset
- ferdigstille sikra møterom (saman med NAV-tenesta)
- ferdigstille kontorfasilitetar som også inneber gode lydtilhøve (unngå lydsmitte frå kontora)

Varsel og avvik

Det har i 2022 vore to varsel knytt til barnevernstenesta. Varsel nummer ein gjekk i sommar frå tilsett til Statsforvaltaren i Vestland. Statsforvaltaren melde tilbake til kommuneleiinga at dei ikkje fann grunnlag for å gå vidare med saka.

Varsel nummer to vart sendt frå barnevernsleiar i oktober. Varselet omhandla i hovudsak dei fysiske arbeidstilhøva, bemanning, samt ein del øvrige forhold som vart kritisert.

Arbeidsgjevar undersøkte påstandane i varselet og gav svar tilbake til varslar 16. desember 2022. Fleire av forholda er under arbeid med sikte på forbetringar.

Arbeidsgjevar mottok èi avviksmelding frå barnevernstenesta (alle tilsette) i 2022. Denne vart motteken saman med varsel nummer to over.

Kommuneleiinga har hatt møte og held god dialog ned Statsforvaltaren i Vestland med omsyn til å sikre gode og forsvarlege barnevernstenester framover.